

Wychodzi raz na tydzień w Niedziele

Przedpłata wynosi:

W MIEJSCU	Z POCZTĄ
Rocznie 3. Zł	50 kr.
Półrocznie 1. „ 75. kr.	25 „
Kwartalnie 1. „	15 „

Numer pojedynczy 5 centów.

KRZYŻ

Redakcyja i Expedycyja „KRZYŻA” przy
Ulicy Brackiej pod L. 136 na dole.

Przedpłatę przyjmują:

WW. XX. Proboszczowie z prowincyj
oraz właściciel drukarni w Krakowie.

Listy z pieniędzmi przesyłane być
winny franko.

Listy nie frankowane nie przyjmują się.

Na Niedziele szóstą po Świątkach. Ewangelia u Marka, Ś. 8. 1, 10.

Treść. W miejscu pustém i odludném, gdy lud w liczbie około czterech tysięcy znajdował się z Chrystusem Panem, słuchając nauk Jego, On litując się, nakarmił cudownie ten lud zgłodniały siedmiorgiem chleba i kilkorgiem rybek. Pozostałych zaś ułamków chleba, siedm koszów zebrano.

Wielkim i cudownym jest Pan Bóg, w swojej niewyczerpanej Opatrzności: miłosiernym i dobrotliwym dla tych, którzy Go szukają, z Nim przestają, i Jego przekładają nad wszystko! Dzisiejsze ewangeliczne zdarzenie, nie bez przyczyny kładzie kościół w czasie blizkiego żniwa, blizkiego zebrania plonu i owocu prac ludzkich aby ci, w których dom wnijdzie obfitość nie uwodzili się dumą, nie przypisywali pomyślności pracom swoim, lecz Bogu, od którego wszystko dobre pochodzi. Inni znowu, których nadzieje i prace może zawiedzione zostaną, aby nie rozpaczali, lecz ufali, w cudownej a miłosiernej Boga Opatrzności, który dla nich może dać chleb powszedni i utrzymanie, sposobem zwyczajnym, tak łatwo i pewnie, jak to w ewangelii dla ludu zgłodniałego sposobem nadzwyczajnym, cudownym uczynił. Jak zaś przyjdź można pewnie do tej pomyślności lub nadziei w razie niedostatku, uczą okoliczności zdarzenia owego cudownego.

Lud otaczał nauczającego Zbawiciela, gromadząc się do Niego z miast i osad: nieraz słyszeli o Nim dziwne rzeczy, i zapragnęli Go widzieć i słyszeć; a teraz ujrzawszy Go, widząc Jego cuda i słysząc naukę, niemogli wydziwić się dostatecznie Jego mądrości i dziełom. Wszystko co o Nim słyszeli było niższe od rzeczywistości. Itak wielkie było ich podziwienie, iż zapomnieli o domu, o rodzinach, i o sobie nawet samych, zaszli z Jezusem (nigdy długo na jedném miejscu nie bawiącym) w pustynią odludną, sami nie wiedząc jak. Lecz chociaż oni zapomnieli o sobie i o potrzebach swoich, Chrystus Pan nie zapomniał o nich, Nagrodił ich i nader wspaniale, za to, że z Nim byli, szli, że Go nie opuścili, że Go słuchali. Wszak i Piotra w przeszłej ewangelii, także za tę uważność w słuchaniu, i za towarzyszenie w łodzi, cudownym połowem nagrodił. — Lud zgromadzony,

karmiąc duszę swą, chlebem żywota zapomniał, o pokarmie cielesnym, a Chrystus dla nich o nim pamiętał: „Zkąd weźmiemy chleba?” Lud zapomniał o odległości miejsca, a Chrystus pamiętał: „Niektórzy zdaleka przybyli.” Lud zapomniał o rachubie czasu, jak długo przestawał z Chrystusem, a On pamiętał: „oto już trzy dni trwają ze mną.” O cóż to za staranność niezmierna i nie słychana! Któryż ojciec, pan, dobroczyńca ziemski może się podobną, względem swych dzieci, sług, bliźnich poszczycić? Jakże to owa dobroć musiała zadziwiać ten lud mnogi, zwłaszcza, gdy ją w skutku cudownego rozmnożenia żywności jeszcze lepiej dostrzegli! Siedmioro chleba, i kilkoro rybek wystarczyło aż nadto dla nakarmienia dostatecznie czterotysięcznej rzeszy: ułamków samych w siedm koszów zebranych, więcej było, niż chleba przed rozmnożeniem. A więc po chlebie i posiłku duchownym, nastąpił chleb i posiłek cielesny. I tak bydź zawsze powinno, i tak będzie, jeżeli się tylko prowadzi życie chrześcijańskie. Od Boga wszelka sprawa i praca ludzka powinna brać początek, jeżeli za nią ma iśćżytek błogostawieństwa. Słuchanie Mszy Ś. słuchanie kazania, modlitwa pobożnie zmówiona, nie jest to czas stracony: tak czyniąc, do Boga mówimy prośbą, On zaś nam odpowiada nauką, lub jawną w kazaniu, lub tajemną w natchnieniu. Wtedy także zostajemy z Jezusem, i to w pustyni, bo modląc się do Niego, wszak przecie odrywamy myśl i serce od rzeczy ziemskich, inaczej bowiem nie byłaby to modlitwa. A po odprawieniu onych czynności pobożnych, Pan czyni toż samo, co dla ludu w ewangelii uczynił: błogostawi, nagradza, pomaga, daje łaskę, chleb powszedni, opatruje wszystkie nasze potrzeby. I to czyni nie raz lub dwa jako w ewangelii, lecz codziennie i zawsze, tak dalece, że człowiek przeżywszy długi czas swego żywota, i myślą przebiegłszy życie swoje, musi zadziwić się nad cudowną Boga Opatrznością, która go tak długo i starannie na ziemi utrzymywała, i musi przyznać, że to był cud największy i najwyraźniejszy. W niedostatku przeto, jaki Pan często zsyła na ludzie ubogie, nie powinni oni wątpić lub rozpaczać, nie powinni naśladować wątpiących uczniów Pańskich, mówiących: „a kto by ich tu mógł na puszczy nakarmić:” lecz powinni ufać, mieć wiarę,

przypominać sobie zawsze to cudowne zdarzenie, i naśladować w owęj niczém niezachwianęj wierze w Opatrzność owych śś. Franciszków, Dominików, Wincentych a Paulo, i innych Świętych, których wiarę i ufność nagradzał Bóg nieraz podobném do ewangelicznego zdarzenia, cudowném opatrzaniem. Wszak nie bez przyczyny wołamy do Boga w modlitwie: „Ojczy nasz któryś jest w niebie,” wyznając w tych słowach Jego mądrość, potęgę, i niewyczerpaną łaskawość.

Dnia 18. Lipca

Żywot Bł. Szymona z Lipnicy, Bernardyna Krakowskiego r. 1482.

Wiek 15. pomyślnym był wielce dla Polski: nigdy bowiem więcej nie było w nięj ludzi sławnych orężem, nauką, i świętością życia jak wtenczas. Do takich świętych znakomitości liczył się i Bł. Szymon, urodzony w Lipnicy, mil 7 od Krakowa odległej, z rodziców ubogich w mienie, lecz bogatych w cnoty, on zaś sam już od dzieciństwa dawał dowody wielkiej pobożności. Udawszy się na nauki do akademii krakowskiej, z chwałą dla siebie pozyskał stopień pierwszy w naukach wyzwoionych, jednak od dalszych promocyj, ztąd i niebezpieczeństw duszy, wstrzymało go nowe powołanie do życia zakonnego, Właśnie wtedy przybył do Krakowa bł. Jan Kapistran, Bernardyn, legat papieżki, przyjmowany uroczystie przez króla Kazimierza, i kardynała Zbigniewa. Swojami kazaniami w rynku krakowskim miéwanemi, nawrócił mnóstwo ludzi, obyczaje zepsute Krakowian poprawił, a blisko 300 tak z uczeni jak i z profesorów akademickich, do zakonu szczególniej reguły Ś. Franciszka pociągnął. Z tych liczby był Szymon: a zaledwo przyjął habit bernardyński, aż zaraz zaświecił mnogimi cnotami, zwłaszcza miłością ubóstwa, umartwieniem nader ostrém, i wielką gorliwością. Szczególniejsze miał nabożeństwo do N. Panny, do którego nawet zachęcając innych, napisał wierszyki na drzwiach celi swojej na Stradomiu: „Ktokolwiek będziesz celi mojej mieszkalnikiem; Pamiętaj byđż zawsze Matki Boskiej miłośnikiem”. Także nabożnym był wielce do N. Imienia Jezus, w czém był podobny Ś. Benardynowi: i gdy kazywał, Imie to na tabliczce wymalowane przedstawiał ludowi. Oskarżono go o to do urzędu biskupiego, jakoby nowości jakieś zaprowadzał w kościele. Stanawszy u sądu, tyle dokazał swymi dowodami czerpanymi z Pisma, Ojców i praktyki kościoła, taką objawił pokorę, iż go z wielkim swym wstydem musieli przeprosić nierozważni sędziowie. Piérwszy szedł do chóru, ostatni zaś z niego wychodził. Dla umartwienia i z pokory, mył sprzęty kuchenne, czyścił kloaki, drwa rabał, i niebyło tak lichęj i ciężkiej pracy, którejby się chętnie nie podejmował. To też Bóg nagradzał widocznie taką jego świątobliwość. Kazaniami swemi gorliwemi niezliczone mnóstwo grzeszników przywiódł do pokuty i poprawy, chociaż mu ta gorliwość nieraz sprawdzała obelgi i prześladowania. Miewał także widzenia cudowne N. Panny, co nawet potwierdzają stare obrazy, dziś jeszcze znajdujące się w bernardyńskim krakowskim klasztorze. Pragnąc zaś dać dowód miłości ku P. Jezusowi, puścił się w drogę do Jerozolimy, z jednym tylko socyuszem, w celu otrzymania męczeństwa: do którego wprawdzie nie przyszło, lecz z podró-

ży tej zebrał nieocenione dla duszy swojej pożytki, oglądając oczyma i dotykając rękoma swemi tych miejsc śś, polanych krwią Zbawiciela, na których sprawa naszego zbawienia dokonana została. Odprawiwszy tę drogę szczęśliwie, pomimo wielu przebytych niebezpieczeństw, gdy wrócił do Krakowa, pomnożył umartwienia swe tak dalece, że go aż zakonnicy prosili, aby ciału swemu folgował. On zaś mówił, wskazując na grób: „dosyć tu czasu będzie na spoczynek, a teraz trzeba pracować na niebo.”

Na jego większą pochwałę dosyć jest wspomnieć, iż z pod dyrekcyi jego zakonnęj, wyszło 2 świętych polskich patronów, także bernardynów: Św. Jan z Dukli, i Ś. Władysław z Gielniowa. Nienawidził zaś przebierania, w pokarmach: ztąd, gdy który zakonnik okazywał że mu jedzenie nie do smaku, mówił: „strzeż się bracie, abyś nie zdawał się byđż prałatem, kuchmistrem, lub lekarzem.” W końcu życia jego Pan Bóg nawiedził Kraków za grzechy, morową zarazą. Ztąd, gdy wielu nawet duchownych pouciekało ze strachu, Szymon pozostał, opatrując chorych, administrując Sakramenta śś. i kazując do ludu, a zachęcając go do pokuty i żalu za grzechy. Tak zaś odważnie i gorliwie pracując, sam ściągnął na siebie zarazę: a pomimo, że już mu wrzód powietrzny (karbunkul) zrobił się na lewej łopatce, nie przestał swych kapłańsko-apostolskich czynności, lecz póki tylko mógł, służył umierającym. Po sześciu dniach nareszcie chorobie, opatrzony śś. Sakramentami, żywot ziemski pełen zasług na żywot wiekuisty pełen chwały zamienił, r. 1482. Tegoż samego dnia pochowano go (dla zarazy) w grobie kościoła klasztornego Stradomskiego. Lecz już w lat 5, ciało jego za pozwoleniem papięzkim przeniesiono, z grobu wspólnego na miejsce przystojniejsze, dla wielu łask i cudów od ludzi doznanych w różnych potrzebach za jego przyczyną; tych zaś cudów dowodami stwierdzonych w przeciągu lat 250, liczba urosła do 424, które w procesie jego beatyfikacyi zaprzysiężone zostały. Między temi cudami jest wzmianka o umarłych do życia przywróconych, o ślepych oświeconych, o uwolnionych od zarazy, od głuchoty, podagry, o wielu wybawionych z niebezpieczeństw na ziemi i wodach. Sam nawet płaszcz bł. Szymonana (który dotąd przechowuje klasztor) również w wielu niemościach zwłaszcza białogłowskich, okazał się cudownie skutecznym. Z tych więc powodów, papież Innocenty, 13ty beatyfikował bł. Szymona, i duchowieństwu święckiemu i zakonnemu dozwolił, mszą i paciérzem mieć o nim które też nabożeństwo, kościół krakowski po dziś dzień (*sub ritu duplici*) odprawia na chwałę Boga i cześć błogosławionego swego Patrona.

Zgromadzenia Zakonne i Święci ich Założyciele.

(*Ciąg dalszy*).

Samo nawet społeczeństwo ludzkie w swoim układzie towarzyskim wymaga koniecznie, aby miało pod ręką wzory żyjące cnot, poświęcenia się, i bezinteresowności. W jakimże celu stawała starożytność pogańska posągi ludzi sławnych na rynkach i miejscach publicznych? jak tylko dla tego, aby widok ich przypominał obywatelom owe cnoty i dzieła przezacne, i do wykonywania podobnych zachęcał. Jeżeli więc tyle niezawodnie ma wpływ na ludzi obraz kamienny człowieka cnotliwego, cóż dopiero, gdy obraz ten jest rzeczywis-

tym, żyjącym, gdy po niego nie trzeba sięgać myślą w przeszłość, bo się go ma pod ręką, bo się z nim prze staje i według niego urabia się cnota potrzebna do szczę ścia ogólnego i do spokojności własnej wewnętrznej. To też starożytni wielce cenili owe szkoły filozofów su rowych, Stoików, Cyników, przesadnych wprawdzie, i w wielu względach niemoralnych, lecz którzy przecież dawali im jakie takie przykłady cnót, pogardy bogactw honorów: którzy uczyli ich odwagi potrzebnej do opie rania się niecnym namiętnościom, z których złe wszystko duchowe i cielesne, publiczne i prywatne pochodzi. Je żeli więc tego dowadzili choć w części filozofowie po gańscy, tak nicy pod każdym względem, bo nieoświe ceni wiarą, czegoż nie dowadzili i nie dokażą zakonni cy, owi filozofowie chrześcijańscy, tak wielcy cnotą pod każdym względem, iż o podobnej wysokości cnoty, o takich pożytkach, o takim poświęceniu, wyobraźnia po gańska nawet najbujniejsza ani marzyć nie mogła. I ła two to stać się mogło u tych, którzy czytając słowa e wanieli: „jeżeli chcesz być doskonałym sprzedaj co masz, rozdaj ubogim i naśluduj mnie.” „Kto chce iść z mną, niech opuści ojca, matkę, żonę, dzieci, i niech się zaprze siebie samego.” — „są rzezańcy, którzy siebie takimi uczynili dla królestwa niebieskiego.” czytając owe słowa, w których Jezus nauczał bezwzględno ubóstwa, posłuszeństwa i czystości, aby dojść do dosko nałości, a zapatrując się na Niego, jako na wzór naj doskonalszy wszystkich cnót, a zwłaszcza tych trzech ostatnich najwyższych i najtrudniejszych, zapragnęli nareście być takimi, i wspomóceni łaską Bożą wszech mocną i skuteczną, celu swojego dopięli, stali się do skonaliśmy. Jednakże owa doskonałość chrześcijańska, zasadzająca się na tych trzech cnotach: ubóstwa, posłu szeństwa i czystości, nie tylko dla tych była pożyte czną, którzy je wykonywali, ona także była pożyte czną dla wielu, a nawet dla wszystkich. Miłość Boga, i z niej idąca miłość bliźniego, łatwiej mogły być wy konane i stać się pożyteczniejszymi dla ludzi, za pomo cą owych cnót trojga. To też za ich pomocą zakonnicy wykonywali ową miłość bliźniego w sposób prawdzi wie cudowny, zadziwiający, w skutkach swoich najpo żyteczniejszych najrozleglejszych i najdłużej trwających. Zgasało już wiele zakonów, przez czas i przewrotność ludzką, a przecie pomimo ich ustania, pamięć ich cnót i nauk pożytecznych jeszcze ludziom przyświeca; po dobnie jak słońce, które chociaż już zaszło, jednak swo ją światłością długo jeszcze choć mławo czas wieczor ny rozjaśnia: tak i zakony, choć zgasały w wielu miej scach, długo jeszcze pamięcią miłą cnót i prac swoich przypominają się będą ludziom, dopóki nie nadejdzie noc niewiary i zupełnego zepsucia. Niektórym zakonom, klasztorom; opactwom, zarzucano posiadanie bogactw niezmiernych. I z kądże pochodziły te ich bogactwa? oto były owocem prac w pocie czoła, owych dawnych zakonników, którzy, tacy Benedyktyni, Cystersi, Kartuzi, siłą rąk swoich, jak to dziś jeszcze czynią Trapiści zmienili ziemie nieurodzajne, doliny niezdrów, smutne bagniska, w pyszne gaje, w pola uprawne, okryte plo nem obfitym. Możnaż się więc dziwić, że osoby poboż ne, nie potrzebujące na swą odzież jak kilka łokci grubiej dery, żywiące się pokarmem ordynarnym, posz czające większą część roku, doszły nareszcie do pewnych zasobów, a nawet i do bogactwa?

I dla kogóż wreszcie wzbogacali się? Czyż nie dla ubogich, korzystających z oszczędności zakonnej, a któ-

rzy przychodzili do forty klasztornej odbierać żywność codzienną, w czasie, kiedy handel i przemysł jeszcze nie rozwinęte, nie dozwalały ubogiemu pracy i zarob ku? A jakąż to korzyść przynoszą owe wielkie panów możnych majątki, owe pyszne pałace wiecznie zamknię te dla ubóstwa? Prawda że w nich znajdują się liczne i kosztowne zbiory starożytności, najrzadszych osobliwo ści, że w nich są najdroższe sprzęty, i wielkiej ceny ga lerye obrazów: lecz z tej całej wspaniałości wzbudzają cęj podziwieniu jakąż pomoc i pożytek odnosi ubogi, czyż on z tych mnogich dostatków, aby kęs chleba uzy ska dla siebie i swęj zgłodniałej rodziny?

Któż świat pogański nawrócił do wiary chrześcijań skiej, czyż nie zakonnicy? Komu winna jest religia Anglia, Niemcy, Szwecya, a nawet i Polska kraina, w której zakonnicy pierwszymi byli apostołami, bo i Wojciech Ś. był także z benedyktyńskiego zakonu? Kto nawracał w Ameryce, Afryce, Azji, ludy dzikie i barbarzyńskie, i kto to czyni dziś nawet? Do takiej ofiary i poświęcenia nie są zdolni księża nawet świeccy, cóż dopiero ludzie cywilni. *Dalszy ciąg nastąpi.*

Opisy miejsc Świętych krajowych.

(Ciąg dalszy).

Z powodu więc owej pierwotnej polityki panujących polskich z rodu Bolesławowego, także dla zamieszek krajowych i wojen, kanonizacya Ś. Stanisława opóźnio ną została. Dopiero gdy ród Bolesławitów wygasł ze szczętem, a co za karę Boską uważać należy, gdy za cny ród inny cnotliwy zasiadł na polskim tronie, a po kój w kraju przywrócony został, w lat 175, kanoniza cya męża świętego, przysłała do skutku, za staraniem Jana Prandoty biskupa Krakowskiego kapituły i duchow ienstwa krakowskiego, Bolesława wstydliwego księcia polskiego, i Ś. Kunegundy jego małżonki. Jakób zaś ze Skarzeszowa i Gerard obaj kanonicy krakowscy, słynni nauką i cnotą, swą pracę, a pierwszy nadto i ma jątek cały na to pobożne dzieło poświęcili; i za ich u silnym staraniem w Rzymie jako commissarzy tej spra wy mimo przeszkód i zwłoki, z cudownymi nawet oko licznościami, po najskrupulatniejszem śledztwie i złożeniu przekonywających dowodów, Papię Jnnocenty IV, kanonizował uroczystie Ś. Stanisława biskupa i męczen nika, i w poczet Świętych go wpisał, ogłaszając go cu downym lekarzem, i wielkim a pierwszym i naczelnym patronem całego narodu i królestwa polskiego. Stało się to mieście w Assyżu, w kościele Ś. Franciszka Serafi ckiego, dnia 8. Września r. 1255, w uroczystość Naro dzenia N. P. Maryi. Na uroczystość kanonizacyjną Ś. Stanisława zjechali do Krakowa wszyscy książęta pa nujący polscy (gdyż Polska jeszcze była podzielona między wielu książąt): zjechali wszyscy prawie polscy biskupi, i przy natłoku, niezliczonego ludu zewsząd przybyłego, przyjmowano najwspaniałej u bram miasta kommissarzy kanonizacyi z Rzymu wracających t. j. Ja kuba ze Skarzeszowa i Gerarda kanoników Krakow skich z dodanymi im do pomocy zakonnikami domini kańskimi i franciszkańskimi. Po odczytaniu publicznie listów papieżkich kanonizacyjnych, udano się processy onalnie, do podniesienia zwłok świętego patrona z grobu, w którym przez lat 165 spoczywały. Wobecności ksią żąt polskich wyjęli je z grobu (w kościele zamkowym) biskupi, winem obmyli, i ludowi uradowanemu do wi dzenia i uszanowania ukazali. Zaraz też cząstki kości świętego męczennika rozdano do innych kościołów pol-

skich, katedralnych, kollegialnych: główne zaś części jako to: głowę, piersi, ręce, nogi zostawiono w kościele katedralnym krakowskim wraz z popiołami ciała świętego: kościołowi zaś gnieźnieńskiemu dostał się w darze ów cudowny pierścień biskupa świętego, wraz z jego napisem i wyobrażeniem, o którego to pierścienia mocy skutecznie leczącej mówi Długosz żywotopisarz Świętego, w cudach przez siebie opisanych.

Stanął ółtarz wspaniały Ś. Stanisława, mieszczący zwłoki święte w trumnie wielce bogatej i ozdobnej w tejsze kaplicy. Dopiero staraniem i kosztem króla polskiego Zygmunta I. pana wielce pobożnego, zbudowano ółtarz Ś. Stanisława na środku kościoła zamkowego, gdzie jest dzisiaj. Był tu już dawniej, bo jeszcze za króla polskiego Kaźmirza Sprawiedliwego r. 1183. wystawiony piękny marmurowy sarkofag, w którym spoczywają kości Św. Floryana męczennika sprowadzone z Rzymu do Krakowa, za tego króla, a staraniem Gedeona biskupa krakowskiego. Na onym więc sarkofagu mieszczącym zwłoki Ś. Floryana, król Zygmunt I. wystawił Ś. Stanisławowi ółtarz marmurowy, z obrazem srebrnym odlewany także przez siebie sprawionym: za tym ółtarzem w trumnie srebrnej było złożone ciało Ś. Stanisława; i przed tym ółtarzem pobożny on królewski fundator, pierwszego dnia po wielkiej nocy modląc się klęczący, i umysł starością znużony krzepiąc nadzieją pewnego zmartwychwstania, gdy słowa Joba: „Wiem że Odkupiciel mój żyje” wielkiem umysłu natężeniem wymówił, rażony apopleksją upadł, i wkrótce w swoim pokoju skonał, r. 1548.—Teraźniejszą zaś kaplicę Ś. Stanisława, w której i dziś znajduje się trumna srebrna mieszcząca zwłoki Świętego, wystawił Marcin Szyszkowski biskup krakowski, wyłożywszy na jej budowę 150.000 złotych ówczesnej monety, wypełniając ślub dziękczynny za cudowne uzdrowienie, otrzymane skuteczną przyczyną Ś. Stanisława.

Dalszy ciąg nastąpi.

Rozmaitości.

Nagroda wienca różanego, według fundacyi Ś. Medarda (patrz „Krzyż” Nr. 5.) w Nanterre, dostała się w tym roku „Rózyzce” Adelajdzie Laudois panie lat 19 liczącej, córce włościanina miejscowego ojca pięciorga dzieci.

Massonerya. Na posiedzeniu walnem odbytem, d. 6 Czerwca, t. r. łoża główna paryzka (Wschód wielki) uchwaliła 86 głosami przeciw 83, w swoich ustawach, utrzymanie artykułów: o bytności Boga i nieśmiertelności duszy. Jednakże zaraz zastrzeżono, że przyjmowani członkowie, nie są obowiązani do wierzenia w te dwie prawdy. Zatem, wyznać można, że bezbożność odniosła tryumf zupełny, nie obowiązując nikogo, do wiary w owe 2 najgłówniejsze prawdy, a tem samem lekceważąc je zupełnie. Marszałek zaś Magnan, który sam jeden bronił w łoży bytności Boga, umarł niedoczekawszy owej sessyi: lecz Bóg nagrodził tę jego obronę, pozwalając mu umrzeć na łonie kościoła i przyjąć najpobożniej wszystkie sakramenta. Z owego orzeczenia łoży, wszystkie pisma bezbożne, a zwłaszcza „Opinion nationale” bardzo są zadowolnione. Massonerya także w Meksyku wielkie czyni postępy, a ta okoliczność wyjaśnia, dla czego religia doznaje tam tylu przeszkód.

Korespondent z Neapolu do dziennika „Union” donosi, że w skutek awantury studenckiej na ulicy Pina-

tekka, w czasie processyi (patrz Krzyż Nr. 10) rada miejska tameczna podała do rządu wnioski o zakaz processyi publicznych. Nie dosyć na tem, jeszcze deputowany Morelli przedstawił radzie projekta najbezbożniejsze, które nawet przyjęto. Między innymi uchwalono odmówić udzielenia z kassy miejskiej pieniędzy na odprawienie nabożeństwa corocznego w kościele na Polu marsowem, za ocalenie życia królowi Ferdynandowi II, a zato aby wystawić z tychże pieniędzy i w tymże kościele posąg wspaniały nieśmiertelnemu Agezylaszowi Milano (królobójcy)! Potem uchwalono podatki nowe: *na ubiory święte*, na uroczystości nie nakazane przez parlament. i na processye publiczne, jakiegokolwiek one były! Przez ubiory święte rozumieją się ubrania kapłańskie do mszy i nabożeństw, przez processye zaś: towarzyszenie nawet ludu za księdzem niosącym N. Sakrament do chorego publicznie, jak to zwyczaj bywa w Neapolu. Nie ma potrzeby objaśniać tych faktów bardzo z siebie wyraźnych: rewolucya w nich przedstawia się z całą swoją obrzydłą nagością.

Jubileusz w Krakowie; trzeci już za rządu obecnego papieża Piusa IX. odbył się w czasie i w porządku od urzędu dycieczalnego wskazanym. Po wsiach lud bardzo tłumnie uczęszczał na pięciodniowe nabożeństwa odpustowe w parafiach, garnąc się do przyjmowania Sakramentów śś. W mieście samem z początku szło to jakoś oziębło i obojętnie: kościoły były puste; dopiero w końcu jubileuszu, w ostatnich zwłaszcza pięciu dniach niezmiernie mnóstwo ludu napełniało kościoły i oblegało konfesjonały. Najwspaniałej zaś i z najliczniejszym udziałem pobożnych, odbyła się pięciodniówka ostatnia w kościele Ś. Anny. Co się zaś tyczy korzyści duchowych z odpustu owego, te pokazały się nadzwyczajne, w nawróceniu zatwardziałych grzeszników, w porzuceniu nałogów, a nadewszystko w okazywaniu chociaż słownem miłości i życzliwości Ojcu Ś. należnej. Długo bowiem Włochy, Garybaldi i wszystkie szaleństwa włoskie rewolucyjne za mądrość godną podziwu i naśladowania były uważane. Łaska Ducha Ś. i kara Boża nad Polską i nad Krakowem, (widoczna w upadku handlu i nędzy niesłychanej) oświeciły chociaż nie wszystkich, lecz przynajmniej bardzo wielu. Przypomnieć zaś należy, iż 1. Jubileusz odbył się z początkiem objęcia rządów przez obecnie panującego Ojca ś. w celu uproszenia mu Boskiego błogosławieństwa. 2gi odpawiony był jako zwykły Jubileusz 25-letni: ten zaś ostatni. 3. na intencyą wybawienia kościoła i jego naczelnika od nieprzyjaciół religii, zwłaszcza bezbożnych rewolucjonistów włoskich.

Walery Wielogłowski, z rodu szlacheckiego, były obrońca kraju z r. 1831, potem emigrant, ostatecznie Księgarz w Krakowie, i wydawca wielu dzieł pożytecznych: pisarz ludowy najzdatniejszy, i nieporównany, katolik najgorliwszy, obywatel najzaciejszy, Polak duszą i sercem najlepszy, mąż i ojciec najprzykładniejszy, skończył życie doczesne, dnia 11 t. m. i r. po 3-ich dniowej chorobie, licząc lat 60, opatrzony wszystkimi pociechami kościoła. W nim kościół stracił wiernego syna, a kraj uczciwego i zasłużonego obywatela. Pokój jego duszy—cześnie jego zacnej pamięci!—

Dołącza się do każdego Nru. Dodatek książki nabożnej.